

“HEPATİT SEBEBİYLE YILDA 1,4 MİLYON KİŞİ ÖLÜYOR”

TÜRK KARACİĞER VAKFI BAŞKANI PROF. DR. YILMAZ ÇAKALOĞLU, “DÜNYADA 325 MİLYON VİRAL HEPATİT B VE C’Lİ HASTA VAR, 75 MİLYON ÇIVARINDA DA KRONİK HEPATİT C’Lİ İNSAN VAR VE YILLIK BU İKİ KRONİK HEPATİTİN YOL AÇTIĞI HASTALIKLARDAN, ÖZELLİKLE SİROZ VEYA KARACİĞER KANSERİ, YAKLAŞIK 1,4 MİLYON KİŞİ HAYATINI KAYBEDİYOR” DEDİ.

ÇAKALOĞLU, AA muhabirine yaptığı açıklamada, Dünya Sağlık Örgütü’nün Hepatit B mikrobunu keşfeden ve Hepatit B aşısını geliştiren Baruch Blumberg’in doğum gününe atıfla 28 Temmuz’u “Dünya Hepatit Günü” olarak belirlediğini anlatarak, hepatitin yaygın ve ciddi sonuçları bulunan bir hastalık grubu olduğunu dile getirdi. Bu etkinlikler kapsamında insanların hepatit ve viral hepatitler konusunda özellikle de kronik hastalık yapan Hepatit B ve C konusunda bilgilendirildiğini söyleyen Çakaloğlu, “İnsanları uyarmak, hasta ise tedavi olmaları için çağrıda bulunmak için bilgilendirmek önemlidir. Ailelerinde enfeksiyonlu birisi varsa diğerlerinin aşılmasını sağlamak, hem korunma önlemleri almak hem de tedavi olmak için farkındalık oluşturmak, hastalarımızı uyarmak ve bu hepatit sorununu 2030 yılı itibarıyla kontrol altına almayı amaçlıyoruz.” diye konuştu. Çakaloğlu, son 50 yılda hepatit ile ilgili üç büyük gelişme olduğunu bilgisini vererek, sözlerini şöyle sürdürdü: “Son yıllarda her şey baş döndürücü bir hızla gelişti ve hepatitlerin sayısı A, B, C, D ve E olmak üzere 5 ayrı alanda var ve bu 5 ayrı mikrop karaciğerde iltihap yapıyor. Virüsler iltihap yaptığı zaman

‘viral hepatit’ diyoruz ve bunlardan genellikle A ve E virüsleri akut hastalık yapıp, büyük oranda da iyileşmeyle sonuçlandığı için önemli olmalarına rağmen Hepatit B ve C’nin yanında daha önemsiz gibi gözüküyor. Hepatit B ve C ise kronik hastalık yapıyor. En önemli özelliği bunların sessiz geçirilen bir akut enfeksiyondan sonra yücutta kalarak, kronikleşmesidir. Yani bu durumdan hastanın haberi olmuyor ve bu kronik enfeksiyon sessiz olarak yıllarca sürebiliyor. 10 ila 40 yıl arası gibi uzun bir süreçte de hastada siroz veya kanser gelişebiliyor. Biz bu süreçte hem hepatitleri daha iyi tanıyıp hepsinin doğal seyrini öğrendik. Böylece hem de dünyada hepatite karşı korunma sağlayan aşılara da tedavi edici ilaçlar geliştirildi, bizler de bundan yararlanıyoruz.”

“BİR KERE DE OLSA HEPATİT TESTLERİNİ YAPTIRMALARINI İSTİYORUZ”

Özellikle Hepatit B ve Hepatit C konusunda geliştirilen ilaçların önemini anlatan Prof. Dr. Çakaloğlu, “Bu hepatitleri tanımak için de son derece duyarlı ve yaygın ola-

rak ülkemizin polikliniği ve hastanesinde yapılabilen testler geliştirildi. Bunlar sessiz hastalıklar olduğu için tanımanın tek yolu hepatitle ilgili testlerin yapılmasıdır. Onun için mutlaka herkesin, bir kere de olsa Hepatit B-C ve genel olarak hepatit testlerini yaptırmalarını istiyoruz. Test sonucu pozitif çıkanlar mutlaka uzman doktora başvurmalı, negatif çıkanlar da aşılınmaları gerekiyorsa Hepatit B’ye karşı aşılınmalıdır” ifadesini kullandı.

Çakaloğlu, viral hepatitin öldürücü olduğunu dikkati çekerek, “Hepatit öldürücüdür çünkü dünyada 325 milyon viral hepatit B ve C’li hasta var, 75 milyon civarında da kronik Hepatit C’li insan var ve yıllık bu iki kronik hepatitin yol açtığı hastalıklardan, özellikle siroz veya karaciğer kanseri, yaklaşık 1,4 milyon kişi hayatını kaybediyor. Buna karşılık ülkemizdeki sayıları verirse, önemini göstermek için 2,5-3 milyon arası Hepatit B’li, 500 bin civarında Hepatit C’li hastamız var. Bunlardan da muhtemelen her yıl 10 ila 20 bin arasında kişiyi kaybediyoruz. Bu kayıpları ortadan kaldırmak için hepimizin, hastalıkla mücadele etmesi gerekiyor” diye konuştu.

“AKDENİZ TİPİ BESLENME VE KAHVE ÖNERİYORUM”

Halk arasında hepatit virüsünün “sarılık” olarak bilindiği dile getiren Çakaloğlu, “Genc veya yaşlılar hepatit mikrobunu almış ve rengi sararmışsa kosa kosa doktora gidiyor çünkü hakikaten herkesi uyaran ve rahatsız eden bir belirtiyi karşılıyor fakat Hepatit B ve C, ilk enfeksiyon alındığında, her dört hastanın üçünde sarılık yapmadan seyreliyor. Onun için sarılık yapan hastalara tanı koyduğumuz zaman ancak yüzde 20’ sine tanı koyuyoruz. Diğer hastaları tanımamızın yolu ise test yapmaktır” dedi.

Türk Karaciğer Vakfı Başkanı Prof. Dr. Çakaloğlu, bulasıcı hastalığın yaşlılarda ve çocuklarda daha farklı seyredebildiğini aktararak, sunuları kaydetti: “B ve C hepatitlerinin başlangıçta sarılık yapmadığı ve daha sonra uzun yıllar boyunca sessiz kaldıkları için tek tanı yöntemi hepatit testlerini yaptırmaktır. Biz tedavi konusunda da hepatitli hastaların rahatsızlığı eğer siroz aşamasına gelmemiş ve ilerlememişse onlara özel bir diyet önermiyoruz. Sağlıklı beslenmelerini ve yasamalarını, alkol-sigara

gibi sağlığa zararlı şeylerden uzak durmalarını tavsiye ediyoruz. Türkiye’de nüfusumuzun üçte biri obez olduğu için birçok hepatitli hastanın karaciğer yağlanması da var ve bazen ikisini ayırt etmek de zor oluyor. Toplumun üçte birini etkisi altına alan obezite, hepatit hastaları için karaciğer yağlanması ile birlikte başka riskleri de beraberinde getiriyor. Hepatit hastasında karaciğer enzimlerinin yüksek çıkması, sorunlu hepatit mi yoksa obeziteye mi bağlı olduğu karmasına yol açıyor. Bu nedenle hepatitli hastalarda obezite ile mücadele yasal önem tasırken, beslenmede bazı gıdaların önemli gün-deme geliyor. Hastalara kalorisi kısıtlanmış diyet ve haftanın dört günü spor, bol sebze, belirli miktarda meyve, sınırlı miktarda kırmızı ve yağlı olarak da beyaz et tüketimi öneriliyor. Sağlıklı beslenmenin yanı sıra karaciğerle ilgili problem yaşayan hastalar için kahve de sağlıklı bir içecek olarak gösteriliyor. Ben her gün üç kap kahve içmeye çalışıyorum ve eğer seviyorlarsa hastalarımıza da kahve içmelerini öneriyorum.”